

[Ministeren for skatter og afgifter]

med rederierne, med repræsentanter for arbejdskraften og andre derinde. Jamen det er jeg da glad for at hr. Stavad har haft. Jeg har ikke haft sådan nogle forhandlinger. Jeg har bare lavet forslaget og fremsat det til vedtagelse.

Når dette er sagt, vil jeg gerne tilføje, at regeringen er glad for dette lovforslag. Vi er glade for, at nogle af de midler, som er brændt inde i etableringskonti og investeringsfonds, kan komme ud i produktive erhverv.

Jeg er ganske enig med fru Aase Olesen i hendes opfordring til værftsindustrien om, at når man nu får et pusterum, der betyder økonomiske ofre for samfundet som helhed, så må man udnytte dette pusterum, således at man står vel rustet, den dag konjunkturerne ændrer sig.

Stavad (S):

Det er rigtigt, som skatteministeren sagde, at han ikke har haft forhandlinger med nogen overhovedet. Også i forbindelse med det, der er blevet passet til, så værftsforslaget ikke blev brudt, har Socialdemokratiet måttet gøre arbejdet. Skatteministeren har ikke haft forhandlinger med nogen.

Når skatteministeren nu taler om skibsanparterne og om passive og aktive, hvilket i øvrigt ikke står nogen steder i skattelovgivningen, vil jeg godt sige, at det hykleri, skatteministeren og visse personer fra regeringspartierne er gået ud med, er blevet sat vældigt i relief. Man er i forbindelse med forslaget om forbrugslånsafgifter kommet med en konstruktion, som vil betyde, at det, vi har lavet i værftsaftalen, i meget stor udstrækning vil blive ødelagt eller i hvert fald meget kraftigt forringet. Eksempelvis vil med hensyn til de skibe, som B&W nu har fået kontraheret, slutresultatet blive forringet – det har vi fået dokumentation for under udvalgsarbejdet – med 41 pct. Jeg må sige, at det hykleri, skatteministeren er kommet med her, er meget usmageligt.

Skatteministeren siger også, at Socialdemokratiet har været meget aktivt vedrørende skibsanparter. Ja, Socialdemokratiet støttede det lovforslag, skatteministeren lagde på Folketingets bord uden forudgående forhandling med Socialdemokratiet. Jeg ved ikke, om det er det, skatteministeren mener er forkert.

Jeg synes, at vi fik en indrømmelse af skatteministeren, når skatteministeren siger, at hvis jeg havde opført mig lige så usagligt under forhandlingerne, så var der ikke blevet noget forlig. Jeg mener, at jeg har referet meget korrekt, hvad der er foregået. Jeg har citeret partifæller til skatteministeren. Jeg ved ikke, om det er det, der har ophidset skatteministeren så voldsomt. Det er jo en indrømmelse af, at hvis ikke Socialdemokratiet havde været konstruktivt, hvis ikke Socialdemokratiet var kommet med forslag, og hvis ikke Socialdemokratiet havde taget initiativet, så var der ikke blevet nogen hjælp til danske værfter.

Jeg vil slutte af med at sige, at jeg havde i det mindste forventet, at industriministeren var dukket op under forhandlingerne; enhver minister kan jo blive en lille smule forsinket. Jeg synes, det er utroligt, at industriministeren kan udeblive fra en forhandling som den, vi har her. Bl.a. har industriministeren ikke nogen mulighed for at svare på spørgsmåle.

Jeg ville eksempelvis gerne have vidst lidt mere om det, industriministeren udtalte i et stort interview til Aalborg Stiftstidende i søndags, den 12. oktober 1986, hvor industriministeren kom med nogle for mig nye oplysninger, nemlig at Aalborg Værft ikke har været aktivt, at Aalborg Værft ikke har forsøgt at få nogle ordrer, som Aalborg Værft måske kunne have fået. Det var nogle oplysninger, jeg synes burde indgå i drøftelserne om det problem, vi står med her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette lovforslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 38:

Forslag til lov om begrænsning af adgangen til tinglysning af pantesikkerhed i fast ejendom til bekæmpelse af overforbrug.

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 10-15 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 39:

Forslag til lov om formuestigningsafgift til begrænsning af overforbruget hos personer med stor formuestigning.

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

11) Første behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Valutabesparende afskrivningsbegrænsning for dyre biler).

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

12) Første behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Formuenedslagsregler for erhvervsaktiver fjernes, og indbo gøres formueskattepligtigt - til begrænsning af overforbruget).

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om en særlig stempelafgift ved overdragelse af offentlige værdipapirer. (Stempelafgift af handel med aktier og obligationer til nedbringelse af spekulanternes overforbrug).

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

14) Første behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om valutabesparende særskat på personer med særlig høj bruttoindkomst.

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om valutabesparelse ved undladelse af dyre våbenindkøb.

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 9/10 86).

Forslagene sattes til forhandling.

Formanden:

Jeg skal efter ønske fastsætte taletiden for ordførere i første omgang til 15 minutter, men først ministrene.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Socialistisk Folkeparti har fremsat en række forslag som led i en såkaldt bøf tatar-pakke. Det er jo en rå ret. Det er som regel et godt stykke kød, som man så skraber til noget, der i virkeligheden smuldrer eller ser hakket ud. Navnet er jo godt, for det illustrerer fuldstændig, hvad det er, SF vil gøre ved det danske samfund, hvis partiet en skønne dag fik magt, som det har agt.

Lad mig sige med det samme, at regeringen på ingen måde kan støtte disse forslag. I den aktuelle situation har landet behov for forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Landet har ikke behov for foranstaltninger, der blot forøger indtægterne til statskassen uden i øvrigt at have nogen positiv virkning.

Regeringen har med sine egne forslag forsøgt at begrænse specielt de lånefinansierede forbrug og at fremme opsparingen. Hensigten er i alle tilfælde at begrænse forbruget til fordel for opsparingen og til gavn for betalingsbalancen.

Regeringen kan ikke se noget særlig forbrugsbegrænsende element i SFs forslag, og med hensyn til opsparingen er SFs forslag direkte skadelige. SF har dog formentlig en lang række andre grunde til at fremsætte disse forslag, men dem skal jeg ikke komme nærmere ind på nu. Jeg synes ærlig talt ikke, tiden er inde til paradeforslag på et tidspunkt, hvor regeringen og et ansvarligt flertal i Folketinget arbejder seriøst med at løse landets helt aktuelle betalingsbalanceproblemer.

Det første forslag, Socialistisk Folkeparti fremsætter, er forslaget om begrænsning af adgangen til tinglysning, som min kollega justitsministeren vil tage sig af.

Jeg vil gå til det næste forslag, hvor Socialistisk Folkeparti foreslår, at der indføres en såkaldt formuestigningsafgift til begrænsning af overforbruget hos personer med stor formuestigning. Det foreslås, at der udskrives en

[Ministeren for skatter og afgifter]

formuestigningsafgift på 10 pct. af det beløb, hvormed formuerne er steget fra 1982 til 1985. I 1982 blev formue hos ægtefæller fuldt ud beskattet hos manden. I 1985 fordeles formuen mellem de to ægtefæller efter de nye ægtefælleregler. SFs forslag indebærer derfor en fuldstændig vilkårlig afgift på ægtefællers formuer, uanset om formuen er steget eller ej.

Lovgivningsmæssigt er det selvfølgelig noget makværk, som overhovedet ikke kan bruges. Men der er også andre grunde til, at vi ikke vil støtte dette forslag. Det har i realiteten overhovedet ikke noget forbrugsbegrænsende formål. Formueopbygning er som bekendt det modsatte af forbrug, og det er forbrugt, regeringen ønsker at beskatte.

Hertil kommer, hvad man udmærket ved i SF, at personer med store formuer i forvejen betaler en særskat, nemlig formueskatten, og regeringen ønsker bestemt ikke at forøge denne form for særbeskatning. Ikke mindst for erhvervslivet og dermed for beskæftigelsen kan formueskatten være en tung byrde, som vi ikke ønsker at forøge.

Man må i øvrigt tage i betragtning, at formueskatten er en form for dobbeltbeskatning, idet der som altovervejende hovedregel allerede er betalt indkomstskat af de indkomster, som ligger til grund for formuen. Der betales yderligere ejendomsskatter af den del af formuen, som er investeret i fast ejendom. Hvis formuerne stiger stærkt, stiger såvel formueskat som eventuel ejendomsskat ligeledes stærkt. Der er derfor slet ikke noget behov for en særlig formuestigningsafgift.

Socialistisk Folkeparti foreslår endvidere, at formuenedslagsreglerne for erhvervslivet ophæves, og at indbo gøres formueskattepligtigt. Regeringen kan heller ikke støtte disse forslag om stramning af formuebeskatningen. Det er også meget svært at se, hvad disse forslag har at gøre med den aktuelle økonomiske situation.

Nedslagsreglerne ved beregning af formueskat af erhvervsaktiver er rimeligt begrundede. Det kan være svært at nå frem til den sande værdiansættelse af et erhvervsaktiv, hvad enhver revisor ved, og det er efter regeringens opfattelse i almindelighed hensigtsmæssigt at begrænse den byrde, formueskatten kan være for produktion og beskæftigelse. Vi forstår slet ikke, hvad et sådant ind-

greb imod produktion og beskæftigelse har at gøre med forbrugsbegrænsning.

Privat indbo er som bekendt efter den altovervejende hovedregel ikke formueskattepligtigt her i landet. Sådan bør det vedblive med at være for fremtiden. Det kan ikke være meningen, at skattevæsenet skal værdisætte og beskatte private møbler, kunstgenstande, malerier eller bog-, frimærke- og møntsamlinger. I øvrigt vil det formentlig også være administrativt umuligt, og jeg tror f.eks. ikke, at SFs forslag om i givet fald at anvende indboforsikringssummerne som grundlag for værdiansættelsen giver noget rimeligt resultat.

I øvrigt er de nævnte genstande jo allerede formueskattepligtige, hvis der handles med dem eller de besiddes i forretningsøjemed. Diamanter og ædelmetaller er også i en række situationer formueskattepligtige, hvis de anses for at være det, man kalder et pengerepræsentativ.

Socialistisk Folkeparti foreslår yderligere en særskat på personer med særlig høj bruttoindkomst. Forslaget går ud på, at skattepligtige med en bruttoindkomst på over 500.000 kr. skal betale en engangsskat på 10 pct. af det beløb, der overstiger 500.000 kr.

Regeringen må afvise dette forslag, allerede fordi det bygger på et uanvendeligt indkomstbegreb som bruttoindkomsten. Den skattepligtige indkomst er et nettobegreb, og det er udtryk for den enkeltes forbrugsevne, den enkeltes skatteevne. Bruttoindkomsten er simpelt hen ikke udtryk for noget som helst.

SF foreslår ganske vist, at personer efter ansøgning kan få nedsat deres særskat, hvis de har erhvervmæssige renteudgifter. En sådan dispensationsbestemmelse er efter min bedste mening fuldstændig uadministrerbar. Jeg kan ganske enkelt ikke forestille mig, hvordan denne bestemmelse skulle fungere i praksis som led i et skattesystem med så høje procenter, som der her er tale om.

Socialistisk Folkeparti foreslår en begrænsning af afskrivninger på firmabiler, som koster mere end 150.000 kroner. Det er et forslag, der i det store og hele svarer til en regel, som Folketingets flertal ophævede for 3 år siden. Vi må ikke glemme, at der her i stort omfang er tale om biler, som bruges dagligt i erhvervmæssigt øjemed. Jeg kan ikke se nogen som helst grund til at genindføre regler, som indskrænker erhvervslivets

[Ministeren for skatter og afgifter]

tilskyndelse til at investere også i hensigtsmæssige biler for erhvervsrejsende og andre, for hvem personbilen er en væsentlig del af den daglige arbejdsplads. Det medførte rent faktisk en betydelig forenkling, da vi afskaffede afskrivningsbegrænsningen for dyre biler, og denne forenkling vil blive sat over styr, hvis lovforslaget gennemføres.

Socialistisk Folkeparti foreslår tillige en ændring af børstempelafgiftsloven. Forslaget går for det første ud på at foretage en kraftig udvidelse af kredsen af de værdipapirer, der pålægges børstempelafgift ved omsætning. Det foreslås således, at også overdragelse af obligationer og pantebrev og andre tinglyste fordringer skal belægges med omsætningsafgift. Efter de gældende regler omfatter børstempelafgiften kun handel med aktier, investeringsbeviser og lignende værdipapirer.

Forslaget går for det andet ud på at forhøje afgiftssatsen med 50 pct. En afgift på obligationshandel vil simpelt hen hæmme markedets effektivitet og hindre en korrekt kursdannelse. Et af formålene med den nylig vedtagne fondsbørsreform var at gøre markedet mere effektivt, at sikre en løbende kursfastsættelse og at skabe gennemsigtighed på markedet. At afgiftsbelægge obligationsomsætningen vil være at stikke en kæp i hjulet på fondsbørsreformen.

SFs lovforslag vil simpelt hen ikke virke forbrugsbegrænsende, fordi den største del af omsætningen med værdipapirer og i særdeleshed obligationer foregår mellem de store institutioner, f.eks. forsikringsselskaberne og ATP. En omsætningsafgift på obligationer må derimod frygtes at få stor betydning for hele realkreditsystemet. Afgiften vil desuden ramme den husejer, der optager obligationslån i sin ejendom.

De forslag, regeringen selv har fremsat, rammer også visse former for lånoptagelse mod sikkerhed i fast ejendom. Der er ikke plads til yderligere stramninger på dette område.

Med hensyn til pantebrev er omsætningen allerede afgiftsbelagt, idet overdragelse efter stempeloven udløser en afgift på 1½ pct. Herudover skal der betales en tinglysningsafgift på 400 kr. I øvrigt er overdragelse af pantebrev ikke udtryk for en fornyet lånoptagelse. Der sker blot en overførsel af kreditorrettigheder. Der er ingen rimelig grund til at afgiftsbelægge overdragelse af

pantebrev og andre tinglyste fordringer ud over med den afgift, der allerede betales efter stempeloven.

Efter bemærkningerne er det formålet at inddrage en del af en eventuel kursgevinst ved en omsætningsafgift. At forsøge at inddrage kursgevinsten ved at pålægge en omsætningsafgift er en gal teknik. En omsætningsafgift skal jo betales, uanset om salget sker med fortjeneste eller tab, og i den situation, hvor der fremkommer kurstab, er det i hvert fald ingen kursgevinst, man formindsker, når man tager en omsætningsafgift. En generel afgiftsforhøjelse fra 1 til 1½ pct., som SF foreslår, må også antages at ramme aktieomsætningen og kan ikke gennemføres isoleret, uden at der også her vil blive arbejdet imod intentionerne bag fondsbørsreformen.

Jeg har gennemgået forslagene så detaljeret, som jeg kunne. Jeg synes, forslagene er meget instruktive: de giver et billede af et samfund med afgifter, med kontrol, som rammer skævt, som hæmmer den frihed, mange borgere har i dette samfund, som ikke virker fremmede på formålet – som burde være at fremme opsparingen og hæmme forbruget – men som simpelt hen er ét stort slag i luften.

Det er klart, at regeringen under ingen omstændigheder kan støtte de fremsatte forslag.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

SFs lovforslag nr. L 38, som jeg skal komme med nogle bemærkninger om, går ud på, at der som sikkerhed for lån i fast ejendom, der benyttes udelukkende til bolig og fritidsformål, kun kan lyses pant for lån i henhold til realkreditloven og for sælgerpantebrev samt ejerpantebrev i forbindelse med køb af fast ejendom.

Det bedste, man kan sige om lovforslaget, er, at SF ifølge bemærkningerne har erkendt, at det er nødvendigt at begrænse forbruget og dermed fremme opsparingen. Det næstbedste, man kan sige, er, at lovforslaget er enkelt, ja så enkelt, at det i hvert fald er let at få øje på lovforslagets helt åbenbare svagheder og mangler.

Lovforslaget går reelt ud på at indføre tinglysningsforbud med tre undtagelser, nemlig lån i henhold til realkreditloven, sælgerpantebrev og ejerpantebrev til dækning for

[Justitsministeren]

lån til udbetalingen og de direkte omkostninger. Lovforslaget er således indholdsmæssigt meget vidtgående og vil ramme helt tilfældigt og helt urimeligt. Er det virkelig SFs mening, at der ikke skal kunne tinglyses pantebrev, der udstedes som led i skifte til ægtefælle eller arvinger? Skal pensionister i fremtiden ikke kunne få lyst sikkerhed for indefrysning af deres ejendomsskatter og for lån i forbindelse med boligydelse til pensionisters ejerboliger? SF har jo oven i købet selv stemt for disse lovforslag i sin tid.

Og hvad har SF tænkt sig f.eks. med hensyn til lån i forbindelse med vej- og kloakgæld?

Og så er der nybyggeriet. Som forslagsstillerne ved, finansieres nybyggeri af ejerboliger næsten altid ved, at der udstedes et ejerpantebrev til sikkerhed for de samlede fremtidige byggeomkostninger. Det vil ikke længere kunne ske, hvis lovforslaget vedtages. Der vil således ikke blive bygget ejerboliger i fremtiden. Det kan da kaldes et byggestop, og det skal endda være permanent. Jeg får oplyst af boligministeren, at 10.000–12.000 bygningsarbejdere på årsbasis er beskæftiget med dette byggeri. Det synes jeg er mange mennesker at sætte i fare med hensyn til deres beskæftigelse, og jeg ved egentlig ikke, hvad SF har tænkt sig i den forbindelse.

Om forslaget vil jeg endvidere sige, at det ikke var nogen tilfældighed – går jeg da ud fra – at det forslag, den socialdemokratiske regering i 1979 fik vedtaget om et tinglysningsstop, indeholdt 14 undtagelser, selv om det kun skulle gælde i 1½ måned, mens dette jo ifølge forslaget skal være permanent.

Det værste synes jeg imidlertid er, at lovforslaget ikke vil virke, for det første fordi det ikke rammer låntagning til forbrug, der har sikkerhed i de mange, mange ejerpantebrev og sælgerpantebrev, der allerede er lyst. Ethvert sælgerpantebrev, der betales ud, kan jo fint anvendes som et nyt ejerpantebrev, der kan danne grundlag for genbelåning.

For det andet vil der være en lang række omgælsesmuligheder. Jeg kan f.eks. nævne, at det vil være nærliggende at aftale en høj udbetaling og dermed skabe grundlag for senere optagelse af store lån til forbrug. Endvidere vil der kunne lyses udlæg i ejendommens friværdis, f.eks. på grundlag af frivilligt forlig, på en sådan måde, at der herved gives

kreditor ifølge et forbrugslån samme sikkerhed, som hvis han havde modtaget et pantebrev ved lånets stiftelse.

Endelig må man gøre sig klart, at lovforslaget ikke hindrer, at der stiftes pant til sikkerhed for forbrugslån, men kun, at panteretten tinglyses og dermed omsætningsbeskyttes. Dette vil åbne for, at der bliver et nyt gråt lånemarked, hvilket ikke – går jeg da ud fra – kan være i SFs interesse.

Det er således min opfattelse, at lovforslaget på den ene side er alt for vidtgående, idet det vil hindre tinglysning i forbindelse med låntagning til rimelige formål, og på den anden side vil kunne omgås, således at det forbrugsbegrænsende formål slet ikke nås. Regeringen kan derfor ikke tilslutte sig lovforslaget. Det er formentlig fremgået af de bemærkninger, jeg her har fremsat.

Jeg synes også, at det på baggrund af dette forslag må være svært for SF at kritisere regeringens lovgivning for at være let at omgå. Vedrørende regeringens lovforslag skal man i øvrigt bemærke, at disse ikke griber ind i det velfungerende tinglysningsssystem, der jo er indrettet som et registreringssystem og ikke som myndigheder, der skal føre kontrol med kreditgivning.

Forsvarsministeren (Engell):

Mine bemærkninger vedrører forslag nr. B 8, for selv forsvaret er jo kommet med i SFs bøj tatar-pakke. Som skatteministeren var inde på i sine indledende betragtninger, må man vel sige, at det er en pakke, som indeholder flere rå løg og mere hakkemad end rent oksekød, men det gælder jo så meget af SFs politik.

Sådan som jeg læser forslaget, afslører det for mig en manglende sammenhæng i SFs politik. For et stykke tid siden stillede SF, da vi behandlede finansloven for indeværende år, forslag om, at nu skulle hele forsvarsbudgettet fjernes med ét slag, og nu, et stykke tid efter, ønsker man bare at udskyde et milliardprojekt til senere inden for det forsvarsbudget, som man i øvrigt overhovedet ikke kunne støtte. Jo, der er fin sammenhæng i tingene!

Jeg skal sige om selve forslaget, at det må jeg naturligvis afvise. Anskaffelsen af nærluftforsvar til hæren indgår i forsvarsaftalen af 29. juni 1984 mellem regeringspartierne og

[Forsvarsministeren]

Socialdemokratiet om forsvarets ordning i perioden 1985-87. Projektet er direkte omtalt heri, og der er tale om et for forsvaret særdeles højt prioriteret projekt, idet hærens nuværende muligheder for at bekæmpe lufttruslen er yderst ringe, og derfor ville en definitiv udsættelse af missilkøbet være i uoverensstemmelse med, være et brud på denne forligsaftale.

Jeg skal også sige, at det samlede projekt ikke bare omfatter missilerne, men også alt det nødvendige udstyr, bl.a. køretøjer og måledataudstyr og kontrol- og varslingsystemer. Det er et projekt, som blev tiltrådt af finansudvalget den 18. april i år med et samlet beløb på ca. 1.151 mill. kr., og heraf udgør selve missilanskaffelsen ca. 580 mill. kr.

Jeg kan også sige, at der er indhentet tilbud på fire missilsystemer, og der er for alle fire systemers vedkommende tale om tilbud. Der er for alle fires vedkommende tilbudt 100 pct. kompensation, som vil blive ydet i form af medproduktion, modkøb inden for andre højteknologiområder og overførsel af teknologi.

Spørgsmålet om valg af selve missiltypen behandles for tiden i 11 mands gruppen, og foranlediget heraf er firmaernes tilbudsfrister blevet forlænget med 3 måneder fra udgangen af december til udgangen af marts måned næste år. Da der påregnes ca. 3 måneder til de afsluttende kontraktforhandlinger, forventer jeg, at beslutningen om anskaffelse kan træffes i indeværende år, sådan at der bliver tid til de afsluttende forhandlinger.

Vedrørende spørgsmålet om valutaudgift kan det konstateres, at missildelen er neutral, idet der er tale om 100 pct. kompensation. For den øvrige del af projektet vil der naturligvis også blive søgt om den størst mulige kompensationsandel.

Naturligvis bruges der valuta ved køb i udlandet, herunder køb til forsvaret. Imidlertid er det alene i forbindelse med forsvarets materielanskaffelser, det er muligt at kræve kompensation, hvilket afbøder en del af valutaudgiften. For andre offentlige indkøb vil det være i strid med Romtraktaten og GATT-aftalerne at stille krav om kompensation.

Jeg ved ikke, om SF med sit forslag havde tænkt sig at rejse en større debat om forsvarets materielanskaffelser, det skal jeg ikke kunne sige. Da det jo turde være indlysende,

at vi her i landet kun producerer meget få dele, der vedrører våbensystemer, ville det danske forsvar ved fuldstændigt at afskære muligheden for at handle i udlandet være tvunget til at anvende jagtgeværer og tilsvarende, men det er måske også det, der ligger i SFs tanker om et defensivt forsvar.

Lykketoft (S):

Jeg skal gøre nogle enkelte bemærkninger om SFs 6 lovforslag, og så vil mit partis forsvarspolitiske ordfører, hr. Knud Damgaard, supplere vedrørende beslutningsforslaget.

Jeg ved ikke, om jeg synes, det er rasende relevant at bruge Folketingets arbejdstid på at behandle præcis disse forslag på præcis dette tidspunkt, men vi gør det selvfølgelig, når de fremsættes af et andet parti, og SF har åbenbart den opfattelse, at man får størst omtale i avisoverskrifter og medlemsudsendelser ved at lægge en bunke såkaldt konkrete forslag frem i Folketinget.

Jeg vil vove den påstand, at ingen, heller ikke SF, har noget rimeligt overblik over forslagernes konsekvenser, og derfor havde det måske været mere rimeligt at fremsætte et beslutningsforslag og så få belyst nogle af tankerne under udvalgsbehandlingen end ligesom at prøve at give det falske indtryk, at man her havde et færdigt modstykke til regeringens økonomiske politik. Det har man desværre ikke efter min opfattelse.

Hvis vi skal tage de enkelte forslag, vil jeg sige, at jeg ikke tror, det vil være hensigtsmæssigt at fare så rigoristisk frem i begrænsningen af adgangen til tinglysning i fast ejendom, som SF foreslår, og vi skal jo forholde os konkret til, at det ser ud, som om et flertal i Folketinget faktisk indfører en række begrænsninger i form af højere stempelafgifter her. Oven i det vil jeg mene, at det er et alt for rigoristisk forslag, samtidig med at dets virkninger i den retning, SF ønsker, i hvert fald er meget diskutabel.

Med hensyn til lovforslag nr. L 39 om formuestigningsafgift tror jeg også, at forslagsstillerne inderst inde vil indrømme, at sådan en konstruktion er det uendelig meget lettere at skitsere end at prøve at gennemføre i praksis og så få et rimeligt resultat ud af.

Det, der i virkeligheden var brug for, hvis man ville gøre noget ved de store formuestigninger hos de meget store formuebesiddere,

[Lykketoft]

f.eks. i aktier og obligationer, var en mere effektiv avancebeskatning, hvor Socialdemokratiet jo før sommerferien på aktieavancebeskatningens område fremlagde et bud, og hvor der kan være brug for, til afløsning af de midlertidige bestemmelser, vi har i kursavanceloven vedrørende obligationer og pantebreve, at finde en mere objektiv bestemmelse, der kan afløse den gamle ligningslovs § 4. Det synes jeg ville være en meget mere retfærdig måde at angribe formuestigningsproblemet på end den igen meget vilkårligt virkende, rigøristiske, som SF her foreslår.

Så har man i lovforslag nr. L 40 foreslået afskrivningsbegrænsning for dyre biler, og det lyder også flot, men i virkeligheden ville det jo være uendelig meget nemmere i ligningsrådet at forhøje taksten for privat brug af de meget dyre biler, hvis man syntes, der var et problem her, og flertallet for det vil formentlig indtræde samtidig med flertallet for eventuelt at overveje SFs tanker her. Dette forslag er at genindføre en unødigt komplikation i forhold til det mål, man har med forslaget.

Hvad angår formueopgørelsen i det følgende lovforslag, nr. L 41, vil jeg godt sige, at jeg bestemt synes, det er en god og grundig studiekreds værdigt at overveje, hvordan en fremtidig formuebeskatning kan udformes mere hensigtsmæssigt end den nuværende. Jeg synes, det nuværende begreb »skattepligtig formue« har så mange svagheder i sig, at det et langt stykke virker vilkårligt.

Der kunne være brug for at finde et mere raffineret grundlag. Det vil jeg meget gerne diskutere med SF og alle andre, der interesserer sig for det, men jeg tror ikke, at man realistisk bedømt kan forestille sig, at det er en øvelse, der kan føre til et frugtbart resultat i lovgivningen i det nuværende Folketing før et nyvalg.

Som demonstration er forslaget selvfølgelig meget interessant, men jeg ved ikke, hvor givende det er.

Så kommer vi til det bærende element i Socialistisk Folkepartis forslag, 40 milliarder kroners stempelafgiften i lovforslag nr. L 42, og det er vel heller ikke et forslag, SF ville drømme om at gennemføre i praksis. Hvor stærkt forbrugsbegrænsende det ville virke, kan man jo diskutere.

For det første er det jo, som SF siger, nok sådan, at en hel del, skal vi sige markedsple-

je, måske endda det meste af den, vil forsvinde og dermed en væsentlig del af provenuet, hvis man gennemførte forslaget.

For det andet er det sådan, at af det, der ville være tilbage at beskatte, ville langt den største del af afgiften blive betalt af de institutioner, der i forvejen er realrenteafgiftspligtige. Det er dem, der ligger med den største del af disse papirer, og den ligger der ærlig talt – er jeg nødt til at sige til Socialistisk Folkeparti – ikke den store forbrugsbegrænsning i her og nu, hvis det var det, der var målet. Dernæst mener vi faktisk, at der hverken er behov for reelle skærpelser af realrentebeskatningen eller reelle lempelser af den. Den har jo fundet en rimelig udformning, og der er ikke sket noget, der begrundes, at man skulle lave grundlæggende om på den eller gennemføre tiltag, der reelt ændrer den effektive beskatning af pensions- og forsikringsopsparing.

Så kommer det interessante forslag, lovforslag nr. L 43, som vi selvfølgelig også får belyst provenuvirkningerne af, om 10 pct. ekstraskat på bruttoindkomst ud over 400.000–500.000 kr. Det er der jo ikke mange penge i, men der er det særlige problem i det, at bruttoindkomst jo ikke er et almindeligt anerkendt begreb at udskrive skat efter, i hvert fald ikke det statistiske begreb, vi i dag kalder bruttoindkomst.

Også her synes jeg, at Socialistisk Folkeparti i sin demonstrationspolitik er kommet lovlig nemt om ved det, og så er man altså også nødt til at efterlade en hel masse løse ender i dispensationsadgang, når man skal give bare et nogenlunde indtryk af, at her var noget, man havde arbejdet med.

Jeg tror, man sammenfattende kan sige, at dette bare er et forsøg fra SFs side på at være med i den offentlige debats avisoverskrifter i et par uger, men jeg tænker så godt om Socialistisk Folkepartis ideologer og forslagskoncipister, at jeg ikke forestiller mig, at nogen af dem på noget tidspunkt har forestillet sig, at forslagene skulle vedtages uændret, hverken i dette eller i et senere Folketing.

Knud Damgaard (S):

De missiler, der omtales i SF-forslaget, er en del af det indgåede forsvarsforlig, og vi kan ikke drømme om at lave forligsbrud i den forbindelse.

[Knud Damgaard]

Dertil vil jeg gerne føje, at i forbindelse med anskaffelse af disse højteknologiske våbensystemer fremkommer der store muligheder for dansk industri for at få højnet sin viden, ikke mindst på elektroniske områder.

Det er derfor vigtigt for os, at der i den forbindelse træffes det rette valg, ikke blot når det gælder den effekt, der skal til ud fra danske forudsætninger, men også for at kompensations- og medproduktionsaftaler giver dansk industri de bedste muligheder.

Det er det, vi vil bestræbe os for i denne forbindelse. Man kunne vel næppe have valgt noget dårligere eksempel for at spare valuta i forbindelse med forsvaret end netop et eksempel som dette her.

Ministeren har ret i, at vi skal se at finde en løsning på disse problemer, og vi er positivt indstillet på at være med til at finde en løsning. Det kunne vel forventes, at man på et eller andet tidspunkt, ligesom nordmændene gjorde det i deres valg, måtte søge at lave en vis afprøvning af et par systemer, ikke for at få valget alene mellem dem, men for at få afprøvet de elementer, der er indbygget, og som der indtil videre har vist sig at være en vis teknologisk usikkerhed omkring.

Endelig vil jeg gerne sige, at vi er indstillet på under det udvalgsarbejde, der skal finde sted, at kigge nærmere på statsrevisorernes beretning vedrørende prisudviklingen i forbindelse med kompensationsaftaler. Hvis det skulle forholde sig så grelt som nævnt her, må vi i hvert fald efterspørge en nærmere forklaring på de fænomener.

Collet (KF):

Fra Det Konservative Folkepartis side vil hr. Arentoft komme med nogle bemærkninger om beslutningsforslaget, og jeg skal selv sige lidt om lovforslagene.

Man undrer sig jo lidt over, hvad formålet med denne pakke med det meget besynderlige navn kan være. Er det et alternativ til regeringens såkaldte kartoffelkur? Er formålet virkelig at nedsætte det private forbrug herhjemme? Hvis det er det, så er pakken totalt uegnet til det, idet pakken rammer folk, som har mulighed for at tære på opsparingen og som følge deraf ikke vil være nødt til at nedsætte deres forbrug.

Med hensyn til lovforslagene form må man jo sige, at de er dårligt gennemarbejdet.

Der er små og korte, dårlige bemærkninger til revolutionerende indgreb i den danske samfundsøkonomi og i kreditformidlingen, og sprogligt set er det jo indimellem også ret ejendommeligt at læse bemærkningerne. Der er sådan lidt Glistrupjargon, lidt blomsterbarn, lidt lyrik og lidt lignelser i det.

Som seriøst politisk udspil må man nok sige at det er fuldstændig uegnet, og jeg er helt enig med hr. Lykkesoft i, at det nok havde været bedre, i hvert fald for nogle af lovforslagene vedkommende, at man havde gjort dem til beslutningsforslag.

Kort sagt kan man vel generelt sige om pakken, at den er et led i SFs politiske terroristvirksomhed imod den danske samfundsøkonomi.

Jeg skal gøre et par bemærkninger om de enkelte lovforslag.

Lovforslaget om tinglysningsloft og -stop er dårligt gennemarbejdet. Man torpederer tinglysningssystemets rolle som fuldstændigt registreringssystem. Man indskrænker borgernes frie ret til at råde over sin ejendom, og det er aldeles vilkårligt. Hvis en borger, der har lyst til at starte egen virksomhed, har lyst til at optage lån i sit hus for at skaffe den fornødne kapital til at købe bygninger og maskiner til at starte for sig selv, hvordan skal det så gøres? Det står der ikke noget om i lovforslaget.

Med hensyn til lovforslaget om formuestigningsafgift skal jeg da lige erindre om, at vi herhjemme har Europas højeste formueskat. Også her vil der opstå vanskeligheder. Hvis man har en nystartet virksomhed f.eks. i aktieselskabsform, hvor vedkommende, der har startet virksomheden, pukler og slider og slæber, produktudvikler osv. og aktierne stiger, skal han pålægges, denne flittige mand, en særlig stigning i værdien af hans aktier. De penge kan kun komme ét sted fra, nemlig fra virksomheden, som dermed hindres i yderligere ekspansion.

Som et endnu værre eksempel på de helt groteske virkninger, dette forslag om formuestigningsafgift kan få, lad os da prøve at se på en person, der f.eks. i 1982 eller tidligere købte en obligationspost med en kurs på f.eks. 70 pr. 31. december 1982. Frem til 31. december 1985 vil han altså have haft en formuestigning, en ikke realiseret kursgevinst, på knap 60 pct., fordi kursen er steget til 111 som følge af, at renteniveauet er faldet kraf-

[Collet]

tigt i perioden. Vedkommende risikerer altså at skulle svare afgift, selv om renteindtægterne af obligationerne er konstante. De ændres jo ikke, fordi kurserne stiger. Kort sagt får dette lovforslag nogle højst besynderlige for ikke at sige vanvittige virkninger. Det er et ufornuftigt lovforslag.

I næste lovforslag er det spørgsmålet om ophævelse af afskrivningsadgangen for biler, der koster mere end 150.000 kr. Det virker noget ufornuftigt. Der er jo mange, der kører 50.000–60.000 km om året og skal have større varekollektioner og den slags ting med. Der er ingen som helst grund til, at de ikke også skal kunne fradrage de omkostninger, der er ved at benytte en sådan bil.

Dernæst lovforslaget om formueskattestigninger, hvor SF vil øge erhvervsbeskatningen på de fysiske erhvervsaktiver. Formueskatten skal have en ekstra tand, og nu skal det altså gå ud over forskellige produktionsmidler. Det gælder en ko og en so, smågrise og høns og foderet til dem. Her skal der betales ekstra formueskat, ekstra formueskat på møddingen, på svinestalden, på traktoren, på drivhuset og på fiskerbåden. Det er så gode og uundværlige produktionsmidler, at det er svært at forstå, hvorfor de nu skal belægges med en særlig ekstra skat. Man kan godt se, at det kan være et led i SFs ideologiske felttog imod erhvervsudøvelse i privat regi, men alligevel.

I samme lovforslag har man noget, der hedder skat på indbo. Der skal altså lægges formueskat på indbo. Jeg ved ikke, hvordan man vil gøre det, men man må vel ind i huset for at registrere, hvad der er. Man skal hen at lede under konens vasketøj, om mormors broche nu ligger dér. Man skal have registreret en værdi. Der står i forslaget, at man skal prøve at se, hvad anskaffelsværdien af mormors broche har været, og så skal den lægges til grund.

Det er noget værre roderi, og det er krænkelse af privatlivets fred. Det kan vi overhovedet ikke medvirke til.

Så er der forslaget om stempelafgiften ved salg af obligationer, som indbringer 40 mia. kr., skriver SF, men så skriver SF, at det gør det nok alligevel ikke. Det vil være stærkt skadeligt for den smidige kreditformidling.

Det næste lovforslag vedrører særskat på personer med særlig høj bruttoindkomst. Man skriver her, at man vil forbrugsfradset

til livs. Som jeg nævnte indledningsvis, vil der her være tale om folk, som i givet fald kan tære på opsparingen, og det vil ikke påvirke forbruget.

I øvrigt skal vi da huske, at skattetrykket på de højeste indkomster her i landet ikke findes højere i noget andet EF-land.

Endelig ville dette lovforslag jage alt talent inden for forskning, sygdomsbehandling og virksomhedsledelse til udlandet.

Kort sagt må vi sige, at denne pakke med det særprægede navn er fuldstændig ubrugelig til løsning af landets økonomiske problemer. Til gengæld kan man sige, at som revolutionær markering er den udmærket.

Arentoft (KF):

Når man ser i bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 8 og læser den første sætning, der lyder: »Det nytter ikke at drøfte Danmarks valutamæssige problemer uden også at inddrage de stadig mere kostbare våbenindkøb i debatten«, så må man sige, at det er en mærkelig sammenblanding, der viser den store forskel mellem SF og Det Konservative Folkeparti.

Det Konservative Folkeparti går ind for et troværdigt forsvar og for, at Danmark kan bevare sin fred og sin frihed, og det må man selvfølgelig være klar over koster noget.

Det Konservative Folkeparti afviser forslaget, som jeg opfatter som et typisk SF-forslag, der går ud på at undergrave dansk forsvar og vort medlemskab af forsvarsalliancen NATO. Hvorfor, det er mig komplet uforståeligt, for jeg kan ikke få mig selv til at tro på, at selv SF ønsker, at Danmark skal lide samme skæbne som Estland, Letland og Litauen, der i dag er sovjetrepublikker, og at vi en skønne dag – de, der overlever – skal indlemmes i Sovjetrepublikken Danmark.

På samme måde som vi alle sætter kraftige låse for vore døre og nogle endda har alarm-systemer for at demonstrere, at dér bor de, på samme måde må vi danske være indstillet på at være i stand til at vise, at her bor vi, og betale det, det koster.

Derfor er der ingen tvivl om, at vi meget kraftigt afviser dette forslag.

Skrumsager Skau (V):

Vi står her over for en stribe lovforslag fra SF, som er præget af ubehjælpssomhed, og

[Skrumager Skau]

som SF så selv kalder bøf tatar-pakken. Det er jo klart, at dette navn skal ses som en modsætning til regeringens kartoffelkur, og man kan da begynde med at sige, at humor jo altid er godt. Bøf tatar, det lyder jo umiddelbart lækrere end kartofler, og hos SF glider det nok lettere ned end kartofler. Der er jo bare også det at sige til det, at ernærings eksperter siger, at kartofler er meget sundere.

Det problem, vi står over for, nemlig overforbruget i det danske samfund og i særdeleshed det lånefinansierede overforbrug, er nu ellers alvorligt nok. Og der synes også at være almindelig enighed om, at der skal gøres noget ved det. Spørgsmålet er så bare hvordan.

Det er her, SF foreslår at opsuge købekraften hos de »mest velhavende« grupper i Danmark, og SF mener selv, at provenuet ved gennemførelsen af denne stribe af forslag vil ligge imellem 10 og 15 mia. kr.

For det første må man sætte et meget, meget stort spørgsmålstejn ved, om en gennemførelse af disse SF-forslag overhovedet vil have betydning for en opsugning af købekraften, som allerede nævnt. Langt snarere må man antage, at det vil medføre et fald i investeringer og opsparing og altså et resultat stik imod det, regeringen tilsigter, og som jo det danske samfund har behov for.

Forslagene vil medføre modløshed hos dem, der har mulighed for at investere i fremtiden og satse på produktudvikling, den samme situation, som var gældende i sommeren 1982 under det socialdemokratiske styre, før den nuværende regering fik overladt de vanskelige økonomiske samfundsproblemer, der var dengang.

Det, vi fra regeringens og Venstres side ønsker at opnå ved kartoffelkuren, er en holdningsændring hos befolkningen, så man ikke låner til overforbrug, men i stedet øger sin opsparing og anskaffer sig de ting, man ønsker, når man har sparet op til dem. At lægge afgifter på dem, der har sparet op og har faste værdier såsom huse, ejerlejligheder, indbo, som SF foreslår, det er forkert. Det har overhovedet ingen holdningsmæssig effekt, så meget mindre som det er næsten hele den danske befolkning, der er ansvarlig for overforbruget.

Venstre er ikke imod forbrug, hvis det finansieres af den løbende indkomst hos den enkelte. Og såfremt man tidligere har haft et

forbrug, der har været mindre end indkomsten, og man derved har sparet op, så skal man selvfølgelig have mulighed for at bruge denne kapital, og det bør ikke straffes af bøf tatar-kuren.

Vi mener tillige, at kartoffelkuren vil øge erhvervsinvesteringerne og dermed øge beskæftigelsen, øge produktionen, og det vil så udmønte sig i nogle bedre handelstal over for udlandet.

SFs økonomiske politik har af Budgetdepartementet fået karakteren 00. De foreliggende forslag vil jeg også give karakteren 00. Forslagene vil hæmme investeringer og produktion og vil ikke have nogen synlig effekt på det lånefinansierede forbrug, som det netop er hensigten med kartoffelkuren.

Til de enkelte lovforslag. Vedrørende begrænsning af adgang til tinglysning vil jeg sige, at det efter min mening vil medføre, at det bliver umuligt at modernisere sin bolig, således at energiforbruget bliver mindre. Det vil også medføre, at man i det tilfælde, hvor man har flere børn og skal have udbygget sin bolig, bliver nødt til at sælge og flytte til et andet hus, fordi man ikke kan få mulighed for et tilbygningslån. Det mener jeg er forkert.

Regeringens forslag vil tillade sådanne ting som forbedringer af egen bolig, også således, at boligen bliver energirigtig. Hvis provenuet fra pant i egen bolig anvendes til andet forbrug, ja, så belastes lånerenteudgiften med 20 pct. SFs forslag må derfor afvises.

Forslaget om formuestigningsafgift på 10 pct. vil direkte modvirke det, som Venstre står for, og vil medføre, at de, der netop har haft et overforbrug i perioden 1982-1985, vil blive friholdt. De, der har forbrugt og brugt deres formuestigning i den periode, vil jo blive friholdt i det forslag, SF har fremsat, hvorimod de, der har sparet op, vil blive ramt ganske kraftigt, så også det forslag afvises.

Forslaget om afskrivninger på de dyre biler er som tidligere nævnt en genindførelse af de regler, der var gældende for 3 år siden, og som dengang blev afskaffet, fordi de var uhensigtsmæssige og vanskelige at administrere, så Venstre går også imod dette forslag.

Til forslaget vedrørende fjernelse af formuenedslagsregler for erhvervsaktiver og formuebeskatning af indbo: også dette forslag

[Skrunsager Skau]

må vi afvise. Nedslaget for erhvervsaktiver er velbegrundet og bør efter vores opfattelse snarere forbedres end forringes. Det skyldes, at afkastet fra erhvervsaktiver svinger fra år til år, og at vurderingssummen på ingen måde afspejles i det økonomiske afkast, der normalt opnås fra disse erhvervsinvesteringer som f.eks. jord og fast ejendom. Vi må jo ikke glemme, som det også tidligere er nævnt, at indkomster fra erhvervsaktiver jo i forvejen bliver beskattet.

Det samme kan siges om beskatning af indbo, bortset fra at man dér ikke opnår en løbende indkomst. Jeg ved ikke, hvordan man har tænkt sig at det skal kunne klæres. Skal man sælge ud af sit indbo? Skal man kontrolleres i alle ender og kanter? Forslaget afvises.

Vedrørende stempelafgift af handel med værdipapirer: det er meget vigtigt, at formidlingen af kapital, herunder risikovillig kapital, til erhvervslivet og til andre, der i perioder har behov for kapital, kan foregå med så lave omkostninger som muligt, og Venstre vil derfor afvise SFs forslag om forhøjelse af stempelafgiften.

Om margenspekulation har regeringen jo allerede fremsat et forslag, og det ventes vedtaget i løbet af denne uge.

Så er der forslaget vedrørende særskat på personer med særlig høj bruttoindkomst. Det er jo et meget interessant forslag, men som det tidligere er nævnt, er bruttoindkomstbegrebet ikke helt afklaret. Som jeg læser det, mener jeg, at det er en fuldstændig umulig størrelse at anvende til skatteberegning. Tænk på en selvstændig erhvervsdrivende, f.eks. en erhvervsdrivende i København, der har en bruttoindkomst på 3 mill. kr. og driftsomkostninger på 2,5 mill. kr. Dertil kommer så renteudgifter, som man i henhold til forslaget kan tage hensyn til, på 300.000 kr., altså en nettoindkomst på 200.000 kr. Men efter forslaget skal vedkommende betale en ekstra skat, ud over indkomstskat og andet selvfølgelig, på 200.000 kr. Det er jo ganske urimeligt og ganske uhensigtsmæssigt, og det er i hvert fald tegn på, at forslaget er ubehjælpsomt.

Så vedrørende beslutningsforslag nr. B 8 om valutabesparelse ved undladelse af at importere dyre våben, herunder missiler:

Det er klart, at Danmarks handelsbalance vil blive forbedret ved, at import af varer fra

andre lande reduceres. Her er der dog et sted, hvor importen skal begrænses til materiel, hvor vi kan få kompensation i form af modkøb og medproduktion på 100 pct. Det vil tillige medføre overførsel af teknologi til de danske virksomheder, og det synes vi er en god idé. Importforbud mod f.eks. bananer ville jo få en meget større handelsøkonomisk virkning.

Derudover er der selvfølgelig det politiske hensyn, der skal være med til at sikre, at den danske befolkning også i fremtiden kan leve i fred og frihed, og det sikres ved at være fuldgyldigt medlem af NATO. Det betyder, at vi har nogle forpligtelser til at forsvare os, så godt som vi nu kan, over for eventuelle indtrængende fjender, og derfor må forslaget også afvises.

Som helhed kan Venstre ikke gå ind for de mange SF-forslag, fordi de ikke engang vil føre til de mål, som SF selv opstiller. Her til kommer, at de ligger langt fra de økonomiske realiteter i den danske økonomi og i det danske samfund, og at de vil virke direkte skadeligt for dansk erhvervsliv og for det danske samfund og for de danske borgere i øvrigt. Forslagene er udtryk for en tom demonstration, og de er præget af stor ubehjælpsomhed.

Jeg kan derimod anbefale SF at støtte alle de forslag, som regeringen har fremsat, og som vil forbedre dansk økonomi og danskerens økonomi.

Rahbæk Møller (SF):

SF fremlægger denne pakke for at vise, at det langtfra kun er regeringen, der har omsorg for overforbruget og underskuddet på betalingsbalancen. Tværtimod vil jeg snarere bebrejde regeringen, at den er for længe om at gribe ind og griber for svagt ind.

Derfor har vi fremlagt denne pakke, samtidig med at vi går konstruktivt ind i diskussionen om regeringens pakke, for vi har jo stillet en række ændringsforslag for at gøre skæve forslag bedre, og vi er i øvrigt klar til at stemme for en række af disse forslag, hvor vi skønner, at regeringen har haft en heldig hånd.

Den foreliggende pakke afviger fra regeringens på især to punkter:

Den har for det første en helt anderledes klar fordelingsmæssig profil, fordi det for-

[Rahbæk Møller]

trinsvis er folk med store indkomster og store formuer, der rammes. Jeg kunne ikke lade være med at hæfte mig ved skatteministerens og hr. Collets forskellige vurderinger af profilen. Skatteministeren anklagede pakken for at ramme skævt uden at sige, hvori skævheden bestod. Derimod var hr. Collet langt mere præcis, fordi han sagde, at den ikke ville virke, fordi den alene ramte folk, der kunne tære på en opsparring, og det er jo en meget præcis erkendelse af, at det netop er de velhavende, der bliver ramt. Nu kender vi godt den påstand om, at det ikke hjælper at beskatte velhavere, for de vil bare bruge opsparringen. Det viser sig nu alligevel, at når de får flere penge, så bruger de også flere penge, så det virker vel også den anden vej i et eller andet omfang.

Den anden forskel er, at SFs pakke i modsætning til regeringens lader sig beregne. Regeringens bygger jo fortrinsvis på anvendt psykologi, og det er en vanskelig videnskab, mens SFs pakke bygger på klare, beregnelige regler.

Af de enkelte forslag skal jeg især fremhæve forslaget om en afgift på omsætning af obligationer og en forhøjelse af afgiften på omsætning af aktier. Denne afgift vil jo, som flere ordførere har været inde på, give et meget stort provenu, men det er nok ikke det mest interessante ved forslaget. Det mest interessante er, at det i meget høj grad vil hæmme marginspekulationen. Heri ligner det i øvrigt i sine intentioner et forslag, som industriministeren har fremsat, men er noget mere effektivt, og det er værd at understrege, at det ikke vil forhindre en normal kursdannelse, men netop vil tjene til, at det bliver vanskeligere at score de hurtige gevinster. Det er formålet, og sådan vil det virke.

I øvrigt skal jeg sige, at de to forslag, industriministerens og vores, vil virke ganske udmærket sammen.

Også forslaget om et tinglysningsforbud på gæld i fast ejendom har nogle intentioner tilfælles med regeringens, idet det går ud på at hæmme det lånefinansierede forbrug. Men i modsætning til regeringens, der virker skævt, og som påvirker allerede optaget gæld, så vil SFs kun virke på nyoptaget gæld, og det vil ikke medføre disse skævheder mellem befolkningsgrupperne, som regeringens vil, der jo klart favoriserer erhvervsdrivende frem for lønmodtagere, klart favori-

serer parcelhusejere frem for lejere. Tværtimod vil SFs forslag bidrage til øget ligestilling ved at gøre det vanskeligere for ejere at belåne en værdistigning, som lejere ifølge sagens natur ikke har.

Med forslaget vedrørende afskrivningsreglerne for biler er der jo tale om at genindføre en ordning, som blev afskaffet for et par år siden. Begrundelsen for at afskaffe den dengang var dels, at reglerne efter indførelse af indeksering på afskrivning var blevet meget udviklede, og dels at reglerne ikke virkede. Den første påstand er givetvis rigtig. Det er også derfor, at vi, samtidig med at vi foreslår afskrivningsbegrænsningen genindført, foreslår, at indeksering ophæves, når det drejer sig om biler; de to regelsæt virker dårligt sammen. Den anden begrundelse viste sig at være forkert. Efter at vi ophævede afskrivningsbegrænsningen, skete der en eksplosion i anskaffelse af større firmavogne.

I øvrigt skal jeg fremhæve – det skal også være svar til skatteministeren – at vi jo ikke forbyder firmaer at anskaffe firmavogne. Det kan de fortsat. Vi forbyder dem sådan set heller ikke at anskaffe dyre firmavogne, men vi begrænser incitamentet ved at begrænse afskrivningen til et fast beløb.

Formueafgiften, lukningen af huller i formueskatten og særskatten for personer med høje bruttoindkomster har den nævnte fordeling med hensyn til den sociale profil.

Endelig foreslår vi en begrænsning af importen på det mest valutaturge område, nemlig militæret, og netop i en situation, hvor stigende import og svigtende eksport er et stadig større problem, må det være mest nærliggende at sætte ind her.

Aase Olesen (RV):

Jeg lyttede meget interesseret til det, SFs ordfører, hr. Rahbæk Møller, sagde. Hvis ikke jeg hørte galt, indledte han sit indlæg med at sige: SF fremlægger denne pakke for at vise, at det ikke kun er regeringen, der bekymrer sig for valutabalancen. Noget i den retning i hvert fald.

Nu ved vi jo, at SF ikke kan lide regeringens forslag. De kan heller ikke lide de radikales forslag, og man kunne måske godt have forestillet sig, at SF havde sagt: SF fremlægger denne pakke for at vise, at vi også kan fremsætte tossede forslag.

[Aase Olesen]

Man må egentlig spørge sig selv, hvordan det kan gå til, at trænedede hoveder som SFs forslagsstillere her kan forestille sig, at sådan en gang forslag kan have nogen som helst betydning i debatten om, hvordan vi skal forbedre valutabalancen. SF har kaldt deres pakke for bøftatarpakken. Bøftatar udmærker sig ud over dette med det rå, som skatteministeren var inde på, i allerhøjeste grad ved udenværkerne – skrappe farver, stærkt-smagende ingredienser – og i virkeligheden er der ikke ret meget fast føde i det.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvilke taktiske overvejelser man egentlig gør sig, når man fremsætter sådan en pakke. Tror man virkelig, at regeringen eller Det Radikale Venstre bliver påvirket af sådan en omgang forslag? Det kan altså kun henvende sig til venstrefløjen eller Socialdemokratiet. Har man forestillet sig, at man kunne antyde, at det var et eller andet kommende arbejderflertals økonomiske politik? Så har vi jo pænt fået demonstreret her i dag, at hvad angår den længere strategi, skal man ikke regne med, at det her er retningslinjerne.

Jeg ved ikke, hvilke incitamenter der får SF til at demonstrere, at der virkelig ikke er noget alternativ, og at et eller andet eventuelt flertal for en anden økonomisk politik ligger umådelig langt væk. Jeg må virkelig undre mig. Hr. Rahbæk Møller har formentlig været lige så længe her i Folketinget, som jeg har. Det undrer mig, at man bruger tid på ren og skær tom demonstrationspolitik.

Lad os tage det første forslag. Justitsministeren har redegjort for, at det vil stoppe alt boligbyggeri, stoppe al hushandel, gøre det umuligt. Så må man spørge: var det ikke en god idé, om SF havde startet forhandlingerne her i dag med at trække det forslag tilbage, al den stund jeg forstår, at man vil stemme for regeringens forslag på dette område og finder det udmærket, fordi det hæmmer prisudviklingen? Så jeg vil altså foreslå, da det er så tåbeligt et forslag, at man starter med at trække det tilbage. Så havde vi dog det eksperderet i udvalget.

Det næste om forslag om en afgift på formuestigning er jo virkelig interessant. Hvis man tænkte sig, at det blev gennemført, og jeg forstår, at det ikke er den indkomstbeskattede opsparing, man er ude efter, hvordan vil man så være sikker på at få adskilt det, man kalder samfundsskabte goder? Hvis

man nu forestillede sig, at man fik gennemført forslaget, ville det altså være fuldstændig gratis at anskaffe sig et eller andet forbrugsgode, hvis man bare sørgede for at anvende og få forbrugt sin værdistigning på fast ejendom. Er det forbrugsbesparende? Er det valutabesparende? Nej. Det modvirker direkte opsparing. Det gør det gratis at forbruge, og dertil kommer jo – og det går jeg ud fra at SF også ved – at der vel ikke overhovedet kan skabes flertal, fordi det er ren og skær tom demonstration.

For Det Radikale Venstres vedkommende kan vi sige, at det går direkte imod vores politik. Vi ønsker på lang sigt at afskaffe formuebeskatning – det har vi aldrig nogen sinde lagt skjul på – og i starten at interessere os for den måde, man formuebeskatter erhvervene på.

Så er der spørgsmålet om ændring af afskrivningsloven. Der har man interesseret sig meget for det valutaforbrugende i, at man har hævet den grænse på 100.000 kr., for særlige afskrivningsregler, som var gældende indtil 1983. Det er jo kun erhvervsbiler, vi taler om. Nej, undskyld, dét er også personbiler, det er biler til udlejning uden fører, det er skolevogne, og det er last- og varemotorkøretøjer. Jeg ved ikke, om SF har regnet på, hvor meget det vil betyde for valutabalancen, eller om det overhovedet er en samfundsmæssigt økonomisk forsvarlig ting at forlange eller animere til, at det skal være biler, der koster under 100.000 kr. Det tror jeg ikke det er. Men det var da interessant at høre, om SF har nogle beregninger på det.

Vi importerer for 188 mia. kr. (det er 1985-tal), og deraf udgør personbiler 5,9 mia. kr. Man kunne jo have taget fat om nogle andre ting også. Hvorfor gør man ikke noget ved beklædning eller ved legetøj, eller hvad man nu kunne tænke sig? Jeg synes, det ville være en meget god idé, om man her fra Folketinget kunne blive enige om at animere danskerne til at bruge noget mindre af importerede varer. Men hvorfor slår man lige præcis ned på erhvervsbiler? Hvad er egentlig meningen med det?

Så er der spørgsmålet om erhvervsformuer. Det har jeg været inde på, andre er også kommet med indvendinger mod forslaget. Vi er simpelt hen uenige, og det vil give en masse kontrol af folk.

[Aase Olesen]

Jeg har set, at man mener, at man skal betale afgift via indboforsikringen. Det var én metode. Men jeg forstår også af andre diskussioner, at man er meget nervøs for at komme til at ramme unge mennesker osv. Hvad hvis man arver f.eks. møbler? Skal man så pludselig af med en større afgift? Er det ikke nok med, hvad man har af formuebeskatning og arveafgiftsbeskatning i dette land, eller hvad mener man egentlig? Hvordan vil man hindre, at dette her rammer lige så tilfældigt som det, man påviser andre forslag gør?

Hvad angår forslaget om at lave en særlig afgift på handel med obligationer, ved SF fra tidligere behandling i skatte- og afgiftsudvalget, at det ikke i praksis kan lade sig gøre – at handelen med obligationer vil blive hæmmet, effektiviteten af handelen, og at det vil ødelægge gennemsigtigheden i handelen. Det har vi alt sammen gravet grundigt igennem tidligere. Det er ren og skær tom demonstration.

Forslaget om den såkaldte valutabesparende særskat på personer med særlig høj bruttoindkomst er fuldstændig et slag i luften. Ingen kan da vide, om man nødvendigvis sparer valuta på den facon. Og alle kan sige sig selv, at beskatning på bruttoindkomst, sådan som vores hidtidige skattesystem er indrettet, vil virke helt urimeligt.

Vi havde gerne set, at man fik indført en beskatning på bruttoindkomst ved en skatte-reform. Men at gøre det under de nuværende regler er fuldstændig håbløst.

En af mine gruppefæller, en radikal, skrev i går i Information, at SFs vigtigste beklædningsgenstand var hvide glacéhandsker. Man ville endelig ikke have pletter på handskerne. Man ville endelig ikke være med til noget, for tænk hvis det kunne ses, om man fik bare en lille smule ansvar. Jeg tror, denne beskyldning har gjort stort indtryk på SF. Nu vil man sandelig vise, at man også tør gå til makronerne. Og så tager man et par tynde, billige, engangsplasthandsker på, og så kan man rigtignok vise, at man har haft fingrene nede i det forfærdelige.

Det kan jo bruges til ingenting. Engangshandsker smider man i papirkurven.

Sonja Albrink (CD):

SFs lovforslag, som er til første behandling i dag, vil ikke medvirke til en bedring af landets økonomi. Vi mener, at de lovforslag, som regeringen har fremsat, er retfærdigere og vil medvirke til, at den økonomiske situation forbedres. Vi mener heller ikke, at disse har social slagside, som SF anfører.

Nogle af SFs lovforslag er vanskelige at administrere. Der er mange andre punkter i lovforslagene, som ikke er rimelige.

CD kan tilslutte sig de øvrige regeringspartiers synspunkter og kan derfor ikke stemme for de af SF fremsatte forslag.

Ove Jensen (FP):

Formålet med SFs bøftatarkur er jo i realiteten det samme som formålet med regeringens kartoffelkur. Det er det private forbrug, der skal rammes. Den eneste forskel, der er i de to pakker, er, at regeringens kartoffelkur især er rettet mod lønmodtagere og personer med store private renteudgifter. SFs bøftatarkur er især rettet mod dem, som man tror er mere velhavende, de erhvervsdrivende. Altså ren klassepolitik fra begge de to blokke, regeringen og de radikale på den ene side og SF på den anden.

Begge forslagspakker er lige forkerte. Det er ikke det private forbrug, der er for stort, hverken hos lønmodtagerne eller hos de erhvervsdrivende. Der er heller ingen af de to forslag, der vil hjælpe på det, som skulle være formålet med forslagene, nemlig at forbedre betalingsbalanceunderskuddet.

Vi har altså i den ene blok de fire regeringspartier og de radikale, altså 5 partier, og her et forholdsvis stort parti, SF; det sjette parti, men selv om det vil sige, at der er 6 partier, der er gået i gang med at ville rette op på betalingsbalanceunderskuddet, så er der altså ingen af de 6 partier, der endnu har fundet ud af, hvad det er, der skal gøres, hvad det er, som ville hjælpe på betalingsbalanceunderskuddet.

Der er kun én effektiv metode, og det er at gå i gang med det forbrug, som er for stort, nemlig det offentlige forbrug, og så længe de 6 partier ikke vil gå i gang med det, får vi heller ingen forbedring af betalingsbalancen.

Derfor skal min konklusion være, at enten man vedtager det ene forslag fra SF, eller man vedtager regeringens kartoffelkur, kan

[Ove Jensen]

det næsten komme ud på ét. De er i deres sigte begge to forkerte. De vil ingen gavnlig indflydelse have på det, som skulle være formålet med dem, nemlig betalingsbalanceunderskuddet.

Albrechtsen (VS):

VS ser positivt på hovedretningen i de forslag, der her er fremsat af SF. Havde det været os, der skulle fremsætte sådanne forslag, havde vi måske nok lagt lidt mere arbejde i bemærkningerne og i teksten, men vi har forstået på SF, at man i SF har betragtet det i allerhøjeste grad som en hastesag, som noget, der skulle fremsættes parallelt med kartoffelsuppen.

Nu kan jeg ikke personlig rigtig se, hvorfor man absolut skal halse rundt efter regeringen. Fordi regeringen mener, at det er nødvendigt med et indgreb, er det jo rent faktisk ikke sikkert, at det i virkeligheden er nødvendigt med et indgreb. Vi ville i hvert fald i VS aldrig lægge til grund, at fordi den borgerlige regering mener, at der skal være et indgreb, så skulle det absolut være nødvendigt med et indgreb.

Det andet spørgsmål, der rejser sig, hvis man skal lave et indgreb, er: hvad skal formålet så være? Det er et spørgsmål, man også kan stille til disse forslag. Hvis vi går ind på, at uanset hvad regeringen mener, så kunne det være fornuftigt at lave et indgreb nu – og det vil jeg ikke afvise – så må man stille spørgsmålet: hvad skulle så formålet med et indgreb være?

Dér kan jeg ikke se rettere, end at hovedformålet med et indgreb naturligvis må være at komme i gang med den sociale genopretning og dernæst gerne også at begrænse valutaforbruget, men altså først og fremmest den sociale genopretning. Det er i det sigte, at vi trods alt ser positivt på de forslag, som SF her har fremsat. De vil nemlig i kraft af de indtægter, de vil give til staten, gøre det muligt at komme i gang med den sociale genopretning.

Det havde så været endnu rigtigere af SF og have gjort forslagene bedre, hvis forslagene til social genopretning også havde været med i pakken.

Det er imidlertid så heldigt, at Socialdemokratiet har fremsat nogle af de forslag til den helt umiddelbare sociale genopretning,

som er nødvendige, og lægger man dem ved siden af disse forslag, kunne man altså sige, at der var den samlede retning i tingene, som er nødvendige her og nu.

Ser man på hovedsigtet med disse forslag, er det altså rigtigt, hvis man samtidig her og nu gennemfører de forslag fra Socialdemokratiets side om fjernelse af regler om nedsatte dagpenge, om fjernelse af fattighjælpen, som allerede ligger til behandling i Folketinget.

Dermed skulle også det spørgsmål, som flere af de borgerlige ordførere, eller var det ministrene, var inde på, nemlig hvad formålet med at fremsætte denne pakke skulle være, forhåbentlig være besvaret, og jeg håber, det er det formål, jeg her har skitseret.

Så vil jeg sige et par ting om de enkelte forslag.

Vi er naturligvis tilhængere af forslaget om at undgå at indkøbe disse missiler; det vil jeg ikke uddybe ret meget, det er jo helt klart et forslag, som både begrænser militærbevillingerne og begrænser valutaforbruget.

Forslaget om stempelafgift ved overdragelse af offentlige værdipapirer ser vi meget positivt på. Det har jo været fremsat tidligere fra SFs side, og da støttede vi det også. Det kan godt være, man kan diskutere, hvor mange milliarder kroner det i virkeligheden ville indbringe, men vi synes, det er et godt forslag.

Dernæst er der forslaget om bruttoindkomstsærskat på personer med særlig høj indkomst. Det er blevet sagt, at bruttoindkomsten er et dårligt indkomstbegreb – det var både hr. Lykkesoft og skatteministeren inde på – og det kan da også godt være, men vi synes, at man skal forsøge at få bruttoindkomsten og den skattepligtige indkomst tilnærmet så meget som muligt til hinanden ved, at man går i gang med en dybtgående rentefradragsafvikling, således at vi når frem til, at det i højere grad er bruttoindkomsten, der bliver lagt til grund for beskatningen, og samtidig skulle man lave en egentlig forøgelse af progressionen i skatteskalaen. Man kan sige, at dette SF-forslag er et lille skridt i den retning, som vi ønsker. Vi ønsker altså en rentefradragsafvikling og gennemførelse af en større samlet progression i skatteskalaen, men det kræver jo, hvis det skal gennemføres fuldt ud, et noget mere gennemarbejdet forslag end dette forslag fra SF om de 10 pct. af

[Albrechtsen]

bruttoindkomsten over ½ mill. kr. Derfor vil VS inden jul fremsætte et sådant forslag om virkelig at komme i gang med rentefradragsafviklingen og en bedre skatteprogression.

Forslaget om en afgift til begrænsning af overforbruget hos personer med store formuestigninger kan vi støtte, det synes vi er et godt forslag.

Hvad angår de dyre biler, ville vi egentlig foretrække, at der simpelt hen bliver indført en skærpet beskatning af dyre biler i det hele taget. Vi forestiller os, at man gennemfører en markant forhøjelse af registreringsafgiften på biler over 120.000-125.000 kr., således at det i al almindelighed bliver forskrækkelig dyrt at køre i for dyre biler. Det skal naturligvis også ramme erhvervslivet, men det skal da ikke mindst ramme dem, som kører i for dyre og ressourcekrævende biler uden at have noget fornuftigt formål med det.

Dernæst er der forslaget om formuebeskatningen af indbo. Jeg ved ikke, hvilke problemer det kan give med hensyn til registreringer osv. Vi vil i hvert fald ikke støtte noget, der kan føre til, at skattemyndighederne skulle til at udfolde et omfattende dyneløfteri, men det er muligt, det heller ikke bliver tilfældet. De, der ikke har nogen videre formue, vil formentlig – det håber jeg SFs ordfører vil kunne bekræfte – ikke blive udsat for noget kontrolapparat som følge af dette her, således at det kun er dem, som ligger med de store formuer, der kommer ind i billedet. Hvis det er tilfældet, vil vores betænkeligheder muligvis kunne bortfalde på det punkt.

Endelig er der forslaget om begrænsning af adgangen til tinglysning af pantesikkerhed. Vi synes, at intentionen er god, men vi kan også godt være lidt bekymrede for, om der kunne opstå et nyt gråt lånemarked i forbindelse med omgørelser af dette forslag, og jeg synes, at en gennemførelse af det ville indebære, at der må ske en udbygning af formuleringerne i § 1, således at man i videst muligt omfang hindrer, at de, som i forvejen har de store kreditmuligheder, bare omlægger deres låntagning på en sådan måde, at det, der er sigtet med lovforslag nr. L 38, i virkeligheden ikke opnås.

Thoft (SF):

Formålet for SF med at fremlægge dette alternativ, som vi desværre ikke fik behandlet sammen med regeringens lovpakke – det gjorde vi hidsige forsøg på, men det lykkedes ikke – var at vise, at det var muligt at nå de mål, som regeringen har sat sig, med andre midler, som entydigt vender den tunge ende opad – entydigt rammer velhavergrupper. Det, der er sket med regeringens pakke, som vi skrev betænkning om i nat engang, er, at den indeholder i stribevis af tilfældigheder, og at den klart forfordeler dem, der ikke har fast ejendom.

Vi ønskede altså at få disse forslag behandlet sammen med regeringspakken; det er ikke lykkedes, men det er dog lykkedes at få dem behandlet hurtigt, og det takker vi for.

Jeg vil gerne kommentere de mange bemærkninger, der har været – især ministrenes lidt mere tekniske gennemgang. For selvfølgelig er det rare at blive udkældt end at blive ignoreret, og selvfølgelig er det også rigtigt, at det altid er muligt at finde hår i suppen – vi andre finder jo også hår i suppen, når skatteministeren kommer med forslag, som så betyder, at skatteministeren må lave ændringsforslag. Forskellen er bare, at skatteministeren har et helt departement til rådighed, det havde SF altså ikke natten mellem tirsdag og onsdag. Vi fik regeringspakken præsenteret tirsdag, og hvis vi skulle have nogen som helst mulighed for at være med på banen med vores alternativ, skulle vi allerede onsdag have pakken klar, og da i sådan en situation Folketinget heller ikke har personale til rådighed, er der selvfølgelig hår at finde i suppen, og skatteministeren og justitsministeren har selvfølgelig med stor fornøjelse udsøgt sig nogle. Jeg må nu over for justitsministeren erkende, at det var en halv paryk, han fandt, men det kommer jeg tilbage til.

Skatteministeren siger, at SFs forslag blot vil forøge statens indtægter, men ikke give nogen særlig valutabesparelse. Skatteministeren har ikke ulejligen sig med at foretage en beregning. Vi har bedt ministeren om at gøre det i forbindelse med regeringspakken, men har fået det svar, at man vil se på det senere, men ministeren fandt ikke anledning til at besvare de spørgsmål, som blev stillet i udvalget. Skatteministeren mente således ikke, der var nogen grund til at svare på, hvad

[Thoft]

denne alternativpakke ville give i provenu; det kunne han altid gøre, når forslagene engang kom til behandling i udvalget. Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på det svar, vi fik fra statsministeren – bilag 51 til lovfor-
slag nr. 5 – et svar, som handler om, hvad regeringens forslag giver i provenu og i valutabesparelse. Deri siger statsministeren:

»De stillede lovforslag må betragtes som en helhed med hensyn til deres virkninger på samfundsøkonomien og kan derfor ikke bedømmes hver for sig. Samtidig må vurderingen af de samfundsøkonomiske virkninger nødvendigvis være usikker, da det drejer sig om lovgivning på nye områder, osv.«

Det er regeringens egen vurdering af regeringens egen kartoffelmos, altså at vurderingen nødvendigvis må være usikker, og at man ikke er i stand til at bedømme de enkelte forslag hver for sig.

Jeg vil vove at påstå, at budgetdepartementet med de tilgængelige modeller, der findes dér – hvis Budgetdepartementet vel at mærke denne gang holder sig til de forudsætninger, som ligger i SFs forslag – vil være i stand til at beregne det. Nu ved jeg godt, at Budgetdepartementet har haft en særlig evne til at nedlægge egne efter min mening af ministeriet politisk valgte forudsætninger for at komme til de resultater, man politisk ønsker, men hvis man bruger de modeller, der allerede er, er man i stand til at beregne virkningerne af SFs forslag. Det er altså efter min bedste opfattelse ikke rigtigt, hr. skatteminister – men det får vi vel svar på, når ministeriet engang har fået regnet på vores forslag – at de ikke giver nogen særlig valutabesparelse; det er ikke rigtigt, at de ikke har nogen særlig forbrugsbegrænsende virkning.

Ministeren fandt hår i suppen på formuestigningsafgiften, hvor ministeren gjorde opmærksom på, at der var problemer med ægtefæller. Javel, men for sambeskattede personer opgøres formuen naturligvis under ét, og det beklager jeg at der ikke var en særlig bemærkning om. Det er naturligvis en af de ting, som må fremgå af det endelige forslag.

Ministeren var meget betænkelig ved formuenedslagsreglerne, og det er der også andre ordførere der har været. Jeg må gøre opmærksom på, at formuenedslagsreglerne i almindelighed betyder, at selv meget store formuer bliver helt formueskattefrie. Jeg skal give et eksempel, som er helt relevant og

brugt i et af de regnskaber, jeg har set på. Vi har et varelager, som står til en opgjort værdi på 8 mill. kr. Vi har en brugtværdi af maskiner på 10 mill. kr., og vi har en bygning, som har en ejendomsværdi på 10 mill. kr. Det er i alt en formue på 28 mill. kr., hvorfra går gælden – først og fremmest i ejendommen, men der er også lidt gæld på varelageret og maskinerne – en gæld på 10 mill. kr. – tilbage er der en reel formue på 18 mill. kr. Men når man nu begynder at opgøre den skattepligtige værdi, så ser regnestykket anderledes ud: så optræder maskinerne med kr. 0, fordi de er købt via investeringsfond; de er altså forlods afskrevet. Så selv om de havde en værdi på 10 mill. kr., optræder de i formueopgørelsen med kr. 0. Dernæst er der bygningerne. Her betyder erhvervsbygningsnedskrivningerne imidlertid, at bygningerne – og nu har jeg endda været venlig og ikke forudsat, at de også var købt på investeringsfonds og forlods afskrevet, men at de faktisk står til en bogført værdi, som er i overensstemmelse med vurderingssummen, hvilket er overordentlig sjældent – at de nedskrives med 30 pct., så selv om vurderingssummen er 10 mill. kr., optræder de i formueopgørelsen kun med 7 mill. kr.

Endelig er der varelageret, hvor man starter med at afskrive 30 pct. med virkning for indkomsten, hvorefter man atter afskriver med 30 pct., fordi der er tale om et erhvervsaktiv.

Det vil sige, at den formue, som oprindeligt var på 18 mill. kr., men som bliver nedskrevet med 3 mill. kr. på bygningerne, med 4,1 mill. kr. på varelageret og med 10 mill. kr. på maskinerne, fordi de er købt over investeringsfond, i formueopgørelsen optræder med 900.000 kr. Den var oprindeligt på 18 mill. kr., men ender altså med formueskattepligtigt at være 900.000 kr.

Derfor kan man selvfølgelig godt påstå, at Danmark har den højeste formuebeskatning i verden, når man ser på promillen, men hvad er det for et beløb, det tages af? Ja, i dette tilfælde var det altså sådan, at formuen på 18 mill. kr. medførte en formueskat på kr. 0, og det er i meget få af de samfund i denne verden, hvor man overhovedet betaler formueskat, at man slipper helt fri for formueskat af en formue på 18 mill. kr.

Hvad angår spørgsmålet om firmabiler, ophævede Folketinget for 3 år siden reglerne

[Thoft]

for afskrivning på firmabiler, fordi, siger ministeren, de ikke duede. Det er jo også rigtigt. De regler, der var for begrænsning af afskrivningen på firmabiler, duede ikke, fordi der var en pristalsregulering af saldoen, både den, der ikke skulle afskrives, og den, der skulle afskrives, som dels medførte, at provenuet var meget vanskeligt at beregne, dels virkede helt uretfærdigt. Jeg forstår derfor godt, at man, når man havde disse meget besynderlige pristalsreguleringer på afskrivningssummerne, var nødt til at ophæve reglerne for firmabiler. Men hvis ministeren har læst mit forslag – og det er jeg sikker på han har gjort – vil han se, jeg vender tilbage til de regler, der gjaldt, før man begyndte med denne besynderlige indeksring af afskrivningssummerne, hvorved jeg mener man kommer ud over de problemer, der har været med begrænsning i afskrivningsretten for dyre biler.

En af ordførerne – jeg tror, det var hr. Lykketoft – foreslog, at ligningsrådet forhøjede den kilometertakst, der skulle bruges, når man kørte i særlig dyre biler. Men dermed rammer hr. Lykketoft kun den ene halvdel af dem, vi ønsker at ramme, nemlig den halvdel, som kører privat i firmabil. Vi ville imidlertid også gerne begrænse virksomhedernes incitament til at importere disse særlig dyre biler, og det var en væsentlig del af vores forslag. Derfor er det ikke nok bare at forhøje kilometertaksterne – det er muligt, man også skal gøre det, og det tror jeg i øvrigt nok.

Dernæst er der børsstempelafgiften. Ministeren mente, den ville hæmme markedets effektivitet, men ikke desto mindre har industriministeren jo netop fremsat forslag om marginspekulanter. Det er ikke rigtigt, når ministeren siger, at omsætningsafgiften på obligationer og aktier rammer pensionskasserne, ATP og Dyrtdsfonden, for de institutionelle investorer ligger jo ikke og sælger og køber som sindssyge og fungerer som det, hr. Lykketoft har kaldt »hysteriske kællinger« i relation til børskurserne. Disse institutionelle investorer køber og sælger ikke hele tiden, de anskaffer værdipapirerne én gang for alle og ligger så stort set med dem, til de indfries. Derfor er der ikke tale om, at disse institutionelle investorer vil blive fantastisk hårdt ramt. De vil selvfølgelig komme til at bære en del – det vil jeg gerne erkende – men de

bliver ikke fantastisk hårdt ramt. Nej, det er først og fremmest marginspekulanterne, som bliver ramt af børsstempelafgiften, og det er helt rigtigt, at en lang række af de spekulationshandler, som foregår, og som er en afgørende del af omsætningen på Børsen, ikke vil kunne foregå længere. Men det er jo også lige netop formålet med det forslag, industriministeren har fremsat om at begrænse marginspekulationerne. Jeg mener altså, vi her opnår en virkning, der er nok så effektiv som den, industriministeren opnår, og da vi ikke har den kursavancebeskatning, som hr. Lykketoft talte så varmt om, har vi ved hjælp af dette forslag sikret, at det bliver statskassen, der får gevinsten, hver gang der købes og sælges.

Justitsministeren redegjorde for, at der var en del hår i suppen i spørgsmålet om begrænsning af retten til at tinglyse, og det må jeg erkende at justitsministeren havde ret i. Justitsministeren har selvfølgelig ret i, at der som led i skifte skal være mulighed for at tinglyse. Det har vi ikke medtaget, og det bør være med som undtagelse. Justitsministeren har ret i, at pensionister bør have mulighed for at tinglyse ejendomsskatter. Justitsministeren har også ret i, at der i forbindelse med lån optaget til vej- og kloakgæld bør være en undtagelse, og det er da muligt, at der er andre undtagelser ud over den med hensyn til nybyggeriet, hvor justitsministeren også havde ret, og jeg takker for belæringen. Jeg synes, at justitsministeren på den måde var med til at gøre forslaget afgørende bedre, og vi skal nok lytte også under udvalgsarbejdet til Justitsministeriets gode råd.

Forsvarsministeren beskæftigede sig med kompensationsaftalerne. Forsvarsministeren forsøgte at antyde – det var nu ikke det, han sagde, men han forsøgte at antyde, og det var det indtryk, man måtte få – at våbenanskaffelser til 1 mia. kr. ikke koster noget valutatab, at det ikke er nogen valutaudgift for statskassen, for vi fik det indtryk, at der var 100 pct.s kompensationsaftaler.

Det fremgår imidlertid klart af statsrevisorernes beretning nr. 4 om F-16 flyene, at de kompensationsaftaler, der tegnes for Danmarks vedkommende, koster os det hvide ud af øjnene. Der er mange problemer i dem. Et af dem er, at kompensationsaftalerne først og fremmest ender i amerikanske datterselskaber i Danmark. Dermed er det ikke danske

[Thoft]

virksomheder, som opnår de gevinster, der er; det er ikke danske virksomheder, der opnår den knowhow, som skulle være en del af de afledede effekter af kompensationsaftalerne, og endelig fremgår det af statsrevisorernes bemærkninger, at vi betaler 200-300 pct. for de dele, vi sælger på den måde til USA, og som vender hjem igen til Danmark i våben, der indkøbes til Danmark. Så hver gang vi har fået 1 kr., køber vi altså denne krone hjem igen med 3 kr., og det er nu en skidt måde at lave valutaindtægter på.

Jeg vil vove at påstå, at den danske gevinst for de kompensationsaftaler, vi i almindelighed laver, er langt mindre, end man påstår, og jeg vil også vove at påstå, at man, hvis man sætter sig ned og regner på valutaudgiften, vil konstatere, at der heller ikke er skabt danske arbejdspladser på grund af den større skatteopsugning, som skal til for at betale de udgifter til forsvaret, og der ville være skabt langt flere arbejdspladser, hvis vi havde brugt pengene anderledes.

Jeg vil sige tak til hr. Lykketoft for den rimeligt pæne modtagelse – jeg havde ikke regnet med, at Socialdemokratiet ville være begejstret for SFs pakke. Socialdemokratiet har jo både i spørgsmål om kartoffelmosen og altså også i spørgsmålet om SFs alternative pakke valgt at være klar opposition, og det er jo forståeligt nok. SF har haft en interesse i – og det har vi også gjort under udvalgsarbejdet – at optræde i rollen som den konstruktive opposition. Derfor stiller vi også ændringsforslag til regeringens pakke, og som vores ordfører allerede har gjort opmærksom på, er der også dele af den, vi formentlig kommer til at stemme for, fordi vi synes, det er skridt i den rigtige retning, men man kan selvfølgelig sætte sig ned på oppositionsbænken og se fornærmet ud, og det er jo et valg, som det er Socialdemokratiets ret at træffe. Det er altså ikke den rolle, SF har valgt at spille, og det er en af årsagerne til, at vi fremlægger denne alternative pakke.

Jeg har kommenteret hr. Lykketofts bemærkninger om formuestigningsafgiften, hvor hr. Lykketoft mente, at konstruktionen var vanskelig at gennemføre i praksis. Det er jeg nu ikke sikker på, for så vidt jeg kan se, kan man umiddelbart finde forskellen ud af selvangivelsen ultimo 1985 og selvangivelsen 1981, og det må være forholdsvis simpelt at beskatte denne forskel.

Jeg har også kommenteret hr. Lykketofts bemærkninger om de dyre biler, så det skal jeg ikke sige mere om.

Om stempelafgiften udtalte hr. Lykketoft, at det var et forslag, som gav 40 mia. kr. Nu bemærkede jeg, at hr. Skrumsager Skau i hvert fald havde læst bemærkningerne og forstået, at det ikke var 40 mia. kr., det gav, for når man lægger en så afgørende afgift på omsætningen af aktier og obligationer, vil en masse af marginspekulationsomsætningen selvfølgelig falde væk og derfor formindskes provenuet. Skatteministeren har tidligere svaret os på, hvor meget det giver i provenu. Skatteministeriets vurdering er, at det giver et sted mellem 10 og 15 mia. kr., og det er måske endda – i hvert fald i SFs beregning – i overkant. Vi har ikke regnet med, at det giver helt så meget, men en størrelsesorden tæt ved 10 mia. kr. er vi sikre på det giver.

Endelig var der diskussionen om den ekstra skat på bruttoindkomster på over 400.000 kr. Hr. Lykketoft gjorde her opmærksom på, at det ikke var et alment bekendt begreb og ikke defineret i skattelovgivningen, men ikke desto mindre er det jo sådan, at vi i selvangivelserne har en bruttoindkomst, nemlig summen af alle de enkelte indkomstposter.

Jeg skal meget kort kommentere hr. Collets kritik, som først og fremmest var underholdende i den forstand, at hr. Collet mener, at hvis man beskatter de rige, så bestiller de mindre, så er de mindre initiativrige, og så er de mindre opfindsomme, men hvis man brandskatter de fattige, så bestiller de mere, så er de mere initiativrige, og så er de mere opfindsomme. Det er jo en holdning – den skal jeg ikke kommentere yderligere.

Jeg er ked af, at fru Aase Olesen ikke helt havde læst vores forslag, for så tror jeg, hun ville have kunnet se den klare sociale profil, der er i SFs forslag. Når fru Aase Olesen mener, at SFs forslag er et udspil til et kommende arbejderflertals økonomiske politik, må jeg sige til fru Aase Olesen, at det vil indeholde mere end blot disse syv forslag, og at det vil indeholde mere end en besparelse på 1 mia. kr. på forsvaret.

Jeg ser nu, at min taletid er udløbet, og jeg skal til sidst takke hr. Ove Jensen, som klart havde forstået, at der her er tale om et klassepolitisk forslag, som har det modsatrettede sigte af regeringens, nemlig at ramme velhavergrupperne, hvor hr. Ove Jensen helt rig-

[Thoft]

tigt mente, at regeringens forslag først og fremmest rammer lønarbejderne. Det mener jeg hr. Ove Jensen har ret i, det har han helt forstået, og tak for det.

Til slut skal jeg takke hr. Albrechtsen for de konstruktive forslag, og jeg håber herefter på et godt udvalgsarbejde.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at beklage, at jeg først kommer nu; det skyldes, at jeg har sidet til møde i retsudvalget.

For vel tre måneder siden hørte vi hr. Jes Lunde i morgenradioen gå ind for indkomstpøolitik og en række andre ting, som var nye, når man havde hørt SF-politikere. Nu varede det ikke så længe, før hr. Jes Lunde blev dementeret af hr. Gert Petersen, og det er vel hr. Gert Petersens linje, vi ser videreført i disse forslag. Det er ikke så meget realpolitik, som det er overbudspolitik, der bliver lagt frem her.

Fra Kristeligt Folkepartis side kan vi ikke give tilslutning til den samlede pakke, der her er lagt frem. Vi mener, der er lagt en langt bedre pakke frem til afhjælpning af de økonomiske problemer, som Danmark står over for i øjeblikket.

Et par bemærkninger til de enkelte forslag. Det er utrolig rigoristisk og hårdt, man farer frem i lovforslag nr. L 38. Regeringen har jo fremsat et forslag til forhøjelse af stempelafgiften. Det bliver vedtaget formodentlig om et par dage, og dér mener jeg man har ramt det, der er brug for.

I lovforslag nr. L 39 får man rigoristisk ram på formuer. Som det allerede er sagt, har vi jo en overordentlig stor formuebeskatning, og det, der er problemet, er det lånefinansierede forbrug – problemet er ikke, at folk sparer op. Derfor synes jeg, det er lidt overraskende, at det netop er her, man vil slå ned i den situation, vi er i nu.

Angående lovforslag nr. L 40 har det tidligere været nævnt, at man genindfører en unødvendig komplikation i denne sammenhæng, og det synes vi ikke der er behov for.

I forbindelse med lovforslag nr. L 41 kan man drøfte, hvordan man skal opgøre den skattepligtige formue – det kunne man endda få en meget spændende drøftelse af, tror jeg – men her er det igen lagt meget rigoristisk

og massivt frem. Jeg tror ikke, det vil fremme skabelsen af arbejdspladser.

Vi har også haft nogen debat om lovforslag nr. L 42. Jeg har også læst bemærkningerne, også slutbemærkningerne, hvoraf det fremgår, at SF er klar over, at det ikke bliver 40 mia. kr. i statskassen. Men jeg synes, det havde været rart både her og andre steder, når man fremsætter lovforslag, at der var foretaget flere konkrete beregninger.

Angående lovforslag nr. L 43 vil jeg spørge, om SF har en klar definition af, hvad bruttoindtægt nu er. For at operere med et begreb uden en præcis definition finder jeg igen en udtryk for en overbudspolitik, hvor man smækker noget på bordet, som ikke synes at/være gennemarbejdet.

Angående beslutningsforslag nr. B 8 vil jeg kort sige, at mit parti er tilhænger af vort NATO-medlemskab og også mener, at vi så skal betale den forsikringspræmie, som det koster at være med i denne sammenhæng. Derfor kan vi ikke tilslutte os dette forslag.

Som helhed må vi sige, at dette ikke er en gennemtænkt politik, og vi har med interesse noteret os, at også Socialdemokratiet har afvist det, der her er lagt frem. Det har været spændende at se, hvordan det, der skulle være bærepillerne i en arbejderregering, har vurderet så væsentlige økonomiske spørgsmål så forskelligt, som det er sket i dag.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Thoft, fremsatte det fromme ønske, at han og hans parti hellere ville skældes ud end ignoreres. Det skal vi forsøge at leve op til i den kommende tid. Vi begynder her med at bestræbe os på at efterkomme SFs ønske, og jeg regner med, at vi kan gøre det helt igennem. Men der skal være måde med alting.

Nu har man jo selv givet disse forslag en meget fornem betegnelse: bøftatar. Det er noget, man holder af i visse kredse. Det gjorde man inden førstebehandlingen; efter førstebehandlingen og de bemærkninger, der er fremsat, vil der jo nok være nogle, der føler sig fristet til at sige, at det ikke er andet end en lille tønne døde sild. Men jeg skal lade være med at gå så langt med hensyn til at efterkomme hr. Thofts ønske.

Jeg siger tak for erkendelsen på nogle vigtige områder vedrørende det tinglysnings-

[Justitsministeren]

stop, man har foreslået, nemlig at det ikke kan stå alene, men at det er nødvendigt med en række undtagelser om skifte, om pensionisters stilling, om vej- og kloakgæld og i særlig grad om nybyggeriet. Jeg forstod, at hr. Thoft erkender, at man udsætter 12.000, der er i arbejde i dag, for risiko for arbejdsløshed, hvis man gennemfører forslaget, som det er. Jeg forstår, at SF derfor i den videre behandling vil fremsætte ændringsforslag på disse områder.

Tilbage er noget helt afgørende i forbindelse med lovforslaget: at det ikke vil indskrænke forbruget, men kan anvendes til at udvide forbruget. Jeg gav jo eksempler på det. Dette, at man ved ejerskifte får en stor udbetaling, som lovforslaget tilskynder til det, men så søger at sikre sig den gennem nye lån, bevirker ikke en indskrænkning af lånemulighederne, men det modsatte. Jeg omtalte jo også de mange sælgerpantebreve og ejerpantebreve, der allerede er tinglyst, og at man ved hjælp af dem netop ikke kan ramme låntagningen til forbrug. Det er i og for sig det afgørende i forbindelse med SFs forslag; lad os så lade de andre ting ligge, for, som hr. Thoft siger, de kan klares ved de ændringsforslag, som kommer. Men dette, at et lovforslag har et sigte, der slet ikke bliver nået og på visse områder endog går den modsatte vej, det synes jeg er noget helt afgørende, og det synes jeg at SF bør tænke nærmere over.

Ja, det blev altså ikke på nogen måde udskældning, det blev nogle venlige noter til SFs forslag. Men vi må vel have ret til at forvente, hvis vi skal betragte forslagene som seriøse, at der kommer en række ændringer – så mange, at forslagene faktisk bliver ukenkelige.

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Thoft sagde, at jeg havde muntret mig over SF, og så stoppede han. Jeg ved ikke, om man kan bruge udtrykket muntre, men jeg har undret mig over, at SF for trekvart års tid siden kunne stille forslag om, at hele forsvarsbudgettet skulle fjernes med ét slag, og nu i dag får vi altså et beslutningsforslag på bordet, hvor man taler om udskydelse af et milliardprojekt. Det må jo være i erkendelse af, at det skal gennemføres på et eller andet tidspunkt. Jeg efterlyser sammenhæn-

gen i SFs politik, men det er der jo også mange andre der har gjort i dag.

Det, der kalder mig på talerstolen, er imidlertid, at hr. Thoft citerer mig for nærmest at have givet udtryk for, at anskaffelser af våben i udlandet ikke giver anledning til, at vi bruger valuta. Selvfølgelig bruger vi valuta, når vi køber i udlandet, både på det område og på andre områder. Men det, jeg forsøgte at sige med mit indlæg, var, at vi i forbindelse med disse handler i udlandet bestræber os på at sikre kompensations- og medproduktionsaftaler i så stort et omfang, som det er muligt.

Jeg vil da også sige til hr. Thoft, at det ikke er noget enestående for det danske forsvar. Den praksis kendes i langt de fleste lande i den vestlige verden, hvor man kræver kompensation i forbindelse med anskaffelse af større materiel- og våbensystemer til de væbnede styrker.

Jeg bliver også nødt til at forklare hr. Thoft, at den praksis, som vi følger inden for det danske forsvar, og som er en ganske normal praksis i forbindelse med materielanskaffelser, er, at vi i enhver anskaffelsessag indleder forhandlinger med de forskellige mulige leverandører. Det kan være et større eller mindre antal, afhængigt af hvad der findes på markedet, men hensigten er selvfølgelig på den måde at få det – også prismæssigt – bedste tilbud. Man sonderer altså omhyggeligt, og der kan være tale om store udsving, men i sidste ende må vi naturligvis – under hensyn til de ressourcer, vi har til rådighed på det danske forsvarsbudget – se på, hvad der er muligt for os.

I løbet af de forhandlinger, der føres med de pågældende firmaer, reducerer man antallet af potentielle leverandører til det danske forsvar. Denne procedure er en almindelig kommerciel praksis, og den skulle sikre, at forsvaret ikke herved påføres udgifter, sådan som det påstås i det beslutningsforslag, som hr. Thoft har stillet.

Såfremt man antog, at leverandørerne indregnede en udgiftsfaktor for kompensation på lige fod med f.eks. udgifter og omkostninger til udvikling af de enkelte våbensystemer i prisen, så ville et ensidigt dansk ønske om at afstå fra kompensation jo betyde, at vi blot kom til at betale til den kompensation, som de andre lande, der måtte købe det pågældende våbensystem, fik.

[Forsvarsministeren]

Derfor må jeg sige, at forswarets indkøbsprocedurer er udformet sådan, at anskaffelser af materiel til forsvaret foretages på det konkurrencemæssigt mest forsvarlige prisgrundlag.

Jeg forstod af hr. Thofts bemærkninger, at hans synspunkt nærmest var, at man skulle bruge pengene til noget helt andet for dermed at sikre dansk beskæftigelse, og her er vi jo så tilbage ved det, der er kernepunktet i alle vore diskussioner om forsvaret, nemlig at hr. Thoft og jeg har fuldstændig forskellige udgangspunkter, når vi taler om dansk forsvars- og sikkerhedspolitik og dermed også om de våbenanskaffelser, der jo er nødvendige for at fastholde et tidssvarende dansk forsvar.

Thoft (SF):

Jeg skal ikke forlænge debatten så meget. Jeg skal blot til hr. Kofod-Svendsen og andre, som har kritiseret vores forslag om, at indbo, malerisamlinger og andre former for samlinger skulle indregnes i det formueskattepligtige beløb, henlede opmærksomheden på, at Norges offentlige udredninger fra 1984 om personbeskatning udmærket redegør for den norske beskatningsordning, hvor man netop i formuen indregner det, der kaldes skatteyderens rørlige og urørlige gods, såsom fast ejendom, indbo og andet løsøre, f.eks. bil, båd, campingvogn, kunstsamlinger m.v. Også livsforsikringspolicer er indregnet i den norske formueskat på samme måde som privat indbo, hvor man tager udgangspunkt i brandforsikringssummen.

Det er da nok muligt, at det er bureaukratisk, det er da også nok muligt, at det er uretfærdigt, men i så fald vil jeg spørge, hvad det er for grupper, det er uretfærdigt over for. Det er jo ikke den studerende, som arver sine forældres indbo, der kommer til at betale formueskat, sådan som en af de borgerlige ordførere antydede det. Det er folk, der i forvejen har en formue på tæt ved en million, som kommer til at betale formueskat, nemlig af den del af indboet, som ligger over formuen på 1,2-1,5 mill. kr.

Justitsministeren gjorde i sin replik opmærksom på, at SFs forslag ville forøge folks forbrugsmuligheder; dér mener jeg at justitsministeren vildleder Folketinget. Højest kan man sige, at SFs forslag i de situationer, som

justitsministeren beskriver, ikke indskrænker forbrugsmulighederne, men at forbrugsmulighederne ikke vil være spor anderledes, end de er i dag. Så når justitsministeren antyder, at SFs forslag vil udvide forbrugsmulighederne, mener jeg, at justitsministeren omgås sandheden meget letsindigt.

I øvrigt skal jeg gøre opmærksom på, at SF ikke principielt er modstander af den del af regeringspakken, som handler om afgifter af forbrugslån. Men sådan som vi har fået det gennemgået i udvalget, indeholder den del af afgiftspakken mange tilfældigheder og mange uretfærdigheder, herunder ikke mindst, at lejerens udgifter til at købe sig ind – det hedder indskudslån – i almenyttigt boligbyggeri, også kommunegaranterede indskudslån i almenyttigt byggeri, ikke holdes uden for afgiften. Lejernes udgifter til indflytning og til ombygning af deres lejligheder kan heller ikke holdes uden for afgiften; også det finder vi meget tilfældigt og meget vilkårligt og altså entydigt vendende den tunge ende nedad.

Jeg kan ikke lade være med at komme med en replik til forsvarsministeren. Ministeren siger, at det er underligt, at SF den ene dag stiller forslag om, at forsvarsbudgettet skal falde væk, og den næste dag kun foreslår en besparelse på 1 mia. kr. Jamen, kære forsvarsminister, vi skal jo starte et sted, og det er da et godt sted at starte at spare 1 mia. kr. Forsvarsbudgettet består af ca. 15 mia. kr., så 15 af denne slags små bidder, så er der ikke mere tilbage. Jeg synes egentlig slet ikke, det er så dårligt, og det går helt ind i den realistiske holdning, SF har også til forsvaret, at vi må afskaffe det skridt for skridt. Vi erkender, at vi ikke slipper af med hele dynen på én gang, men skridt for skridt, og 1 mia. kr. er nu et ganske godt skridt at starte med.

Jeg ville ønske, at den bekymring, som regeringen har for valutabalancen og betalingsbalancen, bare én gang imellem ville gøre sig gældende, når man skulle anskaffe nye våben. Men dér er der aldrig bekymring for valutabalancen, dér er der aldrig bekymring for betalingsbalancen. Når almindelige mennesker forbruger det, som er nødvendigt, så er der kæmpestore problemer med valutabalancen og betalingsbalancen. Så skal almindelige mennesker holde igen. Men våbenindkøb er der altid råd til.

[Thoft]

For F-16 flyenes vedkommende vil jeg gøre ministeren opmærksom på, at det ikke er rigtigt, at vi ikke betaler det hvide ud af øjnene for kompensationsaftalerne. Nu skal vi ikke gøre det her til en forsvarspolitisk debat om kompensationsaftaler, men det er ikke rigtigt, at vi ikke betaler det hvide ud af øjnene. Vi kan jo se, hvor meget kompensationsaftalerne koster for F-16 flyene, for vi kan se, hvad tredjelande skal give for F-16 flyene, og det er ungefær det halve af, hvad vi andre har betalt for F-16 flyene. Så det kan da godt være, vi får kompensationsaftaler, og det kan da også godt være, vi i forbindelse med disse aftaler sælger nogle reservedele til USA, men vi betaler altså det hvide ud af øjnene for dem. Når vi anskaffer disse reservedele igen bygget ind i et F-16 fly, så betaler vi nemlig den dobbelte pris. Det er jo årsagen til, at Israel og andre lande, som køber F-16 fly, kan købe dem til det halve af, hvad vi andre skal betale for dem.

Men årsagen til, at vi også medtog forslaget om at udskyde våbenanskaffelser, er, at vi ville ønske, at man også ville tænke på valutabalancen og betalingsbalancen, når man anskaffer nye våben. Men dér er der aldrig økonomiske problemer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden (for forslaget til folketings beslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Med hensyn til udvalgsbehandling stiller jeg følgende forslag:

Lovforslaget under punkt 9 henvises til boligudvalget, lovforslagene under punkterne 10-14 henvises til skatte- og afgiftsudvalget, og beslutningsforslaget under punkt 15 henvises til forsvarsudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Pelle Voigt (SF) og Albrechtsen (VS) har meddelt mig, at de ønsker til forsvarsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Vil Danmark modsætte sig, at førstegangsbrug af atomvåben kommer til at indgå i NATOs reviderede atomstrategi, og arbejde for, at NATO går ind for en international aftale imod førstegangsbrug af atomvåben i overensstemmelse med Folketingets dagsorden af 3. maj 1984?«

(Forespørgsel nr. F 5).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Boligudvalget (13/10 86):

Udtræder: Arne Bjerregaard (KRF)

Nyt medl.: Kofod-Svendsen (KRF)

Kommunaludvalget (13/10 86):

Udtræder: Bente Juncker (CD)

Ny stedf.: Birgith Mogensen (CD)

Markedsudvalget (14/10 86):

Udtræder: Albrechtsen (VS)

Nyt medl.: Ole Espersen (S)

Udtræder: Larsen-Ledet (RV)

Nyt medl.: Niels Helveg Petersen (RV)

Retsudvalget (14/10 86):

Udtræder: Niels Helveg Petersen (RV)

Nyt medl.: Bernhard Baunsgaard (RV)

Skatte- og afgiftsudvalget (14/10 86):

Udtræder: Lone Dybkjær (RV)

Nyt medl.: Bernhard Baunsgaard (RV)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 15. oktober 1986, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.16